

Statenfractie GroenLinks
Mevrouw J.J. van der Linden
Mevrouw H.I. Roijackers
De heer T.W. Ludwig
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 680 76 80
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Bereikbaarheid
openbaar vervoer en fiets:
www.brabant.nl/route

Onderwerp

Vragen biologische landbouw

Geachte mevrouw van der Linden, Roijackers en heer Ludwig,

Bij brief van 2 december 2019, ingekomen op 3 december 2019, heeft u namens de GroenLinks fractie schriftelijke vragen gesteld.

Wij beantwoorden deze vragen als volgt.

1. Hoe groot is het aandeel van de biologisch agrarische bedrijven van de totale landbouw sector in Noord-Brabant? En hoe is deze verhouding in vergelijking met de rest van Nederland?

Antwoord: In 2018 was het aandeel biologische agrarische bedrijven in Noord-Brabant 1,6 % van het totaal aantal agrarische bedrijven. In Nederland was dit aandeel 3 %. In dat jaar was 3 % van het landbouwareaal in Noord-Brabant biologisch, waar dit landelijk 4 % was.

2. Mocht uit vraag 1 blijken dat we achterlopen op de rest van Nederland, wat is hier de verklaring voor?

Antwoord: Flevoland is procentueel nog steeds de absolute koploper in biologisch areaal met 12,8 % . Noord-Brabant scoort dus iets onder het gemiddelde. Hoewel door ons hiernaar geen onderzoek is verricht kan dit mogelijk verklaard worden doordat onze provincie een boven gemiddeld intensieve ruimtedruk in het landelijk gebied kent (meerdere functies concurreren zoals natuur, recreatie, landbouw, etc.) waardoor de landbouw gemiddeld genomen ook intensiever is (met relatief hoge prijzen voor landbouwgrond). Mogelijk dat ook de bodemkwaliteit (veel zandgronden) omschakeling naar biologische akkerbouw wellicht lastiger maakt. Biologisch telen is over het algemeen makkelijker op vruchtbare (klei)bodems. Voor de melkveehouderij geldt dat deze in Brabant gemiddeld minder grondgebonden is, terwijl de biologische melkveehouderij wel grondgebondenheid vraagt. De noodzaak om grond aan te kopen maakt omschakelen voor bedrijven extra duur. Daarnaast spelen wellicht ook sociaal-culturele factoren een rol. En tot slot zien we dat de

Datum

17 december 2019

Ons kenmerk

C2256066/4623896

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

G.C.J. (Gerard) Beentjes

Telefoon

(073) 680 87 73

Email

gbeentjes@brabant.nl

Bijlage(n)

-

marktvraag naar biologisch soms de beperkende factor is. Zo heeft FrieslandCampina een tijd geen contracten afgesloten met nieuwe biologische bedrijven.

Datum

17 december 2019

Ons kenmerk

C2256066/4623896

3. Is het College het met GroenLinks eens dat we vanuit klimaat-, natuur-, water- en landschapselementen moeten streven naar een groter aandeel van de biologisch agrariërs? Hoe zorgen we hier als Provincie Noord-Brabant voor?

Antwoord: Vanuit de klimaat, natuur en waterdoelen is het van belang om in te zetten op een transitie naar meer duurzaamheid binnen de gehele landbouwsector. Omdat niet-biologische landbouw ook de komende jaren het grootste areaal zal blijven beslaan kan daarbinnen door kleine(re) stappen te zetten de grootste (milieu) winst behaald worden. De biologische productiesector en agrofoodketen zullen wel een voorlopers-rol in de verduurzaming van de gehele landbouw en agrofood-sector blijven vervullen.

4. Hoe verhoudt het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en de bijhorende milieubelasting in Noord-Brabant zich tot de rest van Nederland?

Mocht dit hoger zijn dan in de rest van Nederland, is GS dan bereid om met oplossingen te komen en in te zetten op deze oplossingen om deze milieubelasting te reduceren?

Antwoord: Er is geen centrale registratie en database van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Daardoor kan geen uitspraak worden gedaan over gebruik en milieubelasting op provincieniveau. Omdat wij het belang hiervan wel inzien zullen wij de totstandkoming van een (landelijke) monitoring langs verschillende sporen bepleiten. De directe mogelijkheden vanuit Provincie Noord-Brabant om het gewasbeschermingsmiddelen gebruik terug te dringen zijn beperkt. In grondwaterbeschermingsgebieden zijn er mogelijkheden via provinciale verordening, maar daarbuiten kunnen we slechts bewustwording, zorgvuldig gebruik, kennisopbouw en kennisdeling nastreven of ondersteunen. Binnen het project Schoon water is hier de afgelopen jaren door verschillende partijen met agrariërs aan gewerkt.

5. Kan GS de verschillen tussen natuurinclusieve landbouw en biologische landbouw weergeven? Is het College het met GroenLinks eens dat onze pijlers momenteel zo gericht zijn op 'natuurinclusieve' landbouw dat we daarmee, mogelijk onbedoeld, de (reeds) SKAL-gecertificeerde biologische agrariërs te kort doen?

Antwoord: De pijlers onder natuurinclusieve landbouw zijn: functionele agrobiodiversiteit, landschappelijke diversiteit en een diversiteit aan soorten (planten en dieren). Bij biologische landbouw is er een verbod op de toepassing van chemische bestrijdingsmiddelen en kunstmest en genetisch gemodificeerde organismen en is er veel aandacht voor dierenwelzijn. Verder zijn er voorwaarden ten aanzien van onder meer teelt in bodem en substraat, teeltmaatregelen, uitgangsmateriaal, meststoffen e.d..

Biologisch is een gedefinieerd landbouwsysteem dat ook wettelijk is vastgelegd inclusief georganiseerd onafhankelijke certificering en borging. Biologisch heeft inmiddels een (inter)nationale marktpositie.

Natuurinclusief is (nog) geen gedefinieerd landbouwsysteem en heeft daarmee geen borging en geen marktpositie. Daar staat tegenover dat de drempel om natuur inclusief te ondernemen wel lager is bijvoorbeeld doordat er geen tweejarige omschakelingsperiode geldt en er geen certificeringskosten zijn.

Een gezonde bodem met een gevarieerd bodemleven en goede structuur vormt de basis voor zowel de (grondgebonden) biologische landbouw als de natuurinclusieve landbouw. De natuurinclusieve landbouw legt meer nadruk op de biodiversiteit op en rondom het bedrijf en als onderdeel van de bedrijfsvoering.

Beide concepten overlappen (ten dele) en versterken elkaar. Biologische boeren kunnen ook deelnemen aan de stimuleringsmaatregelen voor natuurinclusieve landbouw. De provincie ondersteunt alle veehouderijbedrijven die de overstap willen maken naar een natuurinclusieve bedrijfsvoering.

Voor de SKAL-gecertificeerde bedrijven is deze doorontwikkeling een relatief kleine stap.

6. Waar moet een 'natuurinclusieve agrariër' aan voldoen volgens GS?

Antwoord: Een natuurinclusieve ondernemer produceert voedsel en gewassen in balans met de natuurlijke omgeving, integreert natuurlijke hulpbronnen in de bedrijfsvoering en draagt actief bij aan een gezond bodem- en watersysteem en aan biodiversiteit op en rond het bedrijf. Binnen een natuurinclusieve bedrijfsvoering worden kringlopen van mineralen, water en koolstof zoveel als mogelijk gesloten. In onze stimuleringsregeling voor natuurinclusieve landbouw stellen wij als voorwaarde dat geen bestrijdingsmiddelen en kunstmest worden toegepast. Bij grasland is de ontwikkeling van een kruidenrijke grasmatten een vereiste; bij akkerland dient 5% van het areaal uit een kruidenvegetatie te bestaan.

7. Is GS op de hoogte van de belemmeringen voor de biologische agrariërs in ons beleid, bijvoorbeeld in het gebruik van de potstal bij niet (volledig) grondgebonden bedrijven en in het werken vanuit een totaalsysteem waarbij selectieve milieuregels (onbedoeld) de op gesloten kringloop en ecologie gerichte bedrijfsvoering kunnen tegenwerken? En is GS bereid om te kijken of deze belemmeringen zo veel mogelijk weg genomen zouden kunnen worden in de gebiedsgerichte aanpak?

Antwoord: Ja, de belemmeringen zijn vooral van financiële aard. Er is geen aanleiding te veronderstellen dat emissiearme huisvestingssystemen het werken vanuit een totaalsysteem gericht op het sluiten van kringlopen en ecologie tegenwerkt. Bij veel diercategorieën kunnen de emissiereducerende huisvestingssystemen voor de reguliere veehouderij ook worden toegepast in een biologische bedrijfsvoering. Voor biologisch gehouden diercategorieën

Datum

17 december 2019

Ons kenmerk

C2256066/4623896

waarvoor geen emissiearme alternatieven beschikbaar zijn gelden ook geen aanvullende eisen. Ook de biologische sector wordt waar mogelijk gevraagd een bijdrage aan de emissiereductie te leveren. Het gebruik van stro en voorzien in een behoefte aan vaste mest met veel organische stof hoeft geen belemmering te zijn. Wij hebben overigens het Louis Bolk Instituut opdracht gegeven om te onderzoeken of en hoe strooiselstalsystemen mogelijk zijn binnen de reductieambities. Over de emissies van stro(oistallen) stuurden wij uw Staten eerder deze [statenmededeling](#).

Datum

17 december 2019

Ons kenmerk

C2256066/4623896

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

drs. M.J.A. van Bijnen MBA